

U HAD TOCH BITTERBALLEN BESTELD?

Een satire in één bedrijf

door

W. ENGEL

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **U HAD TOCH BITTERBALLEN BESTELD?** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **W. ENGEL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2002 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

BART STAAL - automonteur

NELLIE - zijn vrouw

LOUIS SATÉ - modeontwerper

MARIANNE KULEMAN - zijn assistente

HERMAN BOL - koopman

ERICA - zijn vrouw

ROMBOUT ZANDSTEEN - ondernemer

AMALIA - zijn vrouw

BERTUS BRINK - nieuwslezer

RINUS PIT - verslaggever

NEL BOEZEMHAGE - minister van Verkeer en Waterstaat

DECOR:

Het interieur van een ouderwets dorpscafé.

Linksvoor: ingang

Rechts: bar met tapkraan en alle toebehoren. Barkrukken.

Rechtsachter: Trap naar boven.

Op het toneel: Tafels en stoelen. Op de tafels de geijkte benodigdheden.

TIJD VAN HANDELING:

Een warme zomermiddag.

Een prachtige zomermiddag. Het is vakantietijd. Veel mensen zijn onderweg naar stranden, bossen of andere plaatsen, om van het mooie weer te genieten. Er ontstaan files op de wegen. Er zijn aanrijdingen. Op vele plaatsen komt het verkeer tot stilstand en men staat in de brandende zon. Indien men geluk heeft is er een restaurant of café in de buurt. Onder het genot van een frisse drank kan men dan rustig afwachten tot de file is opgelost. Nellie en Bart Staal zijn erin geslaagd uit de file te komen en treden een tot nu toe verlaten café binnen. Bart is automonteur, Nellie, zijn vrouw, is huisvrouw.

NELLIE: Hallo, hallo, jullie zijn toch niet dicht, hè? Halloho!! *(een kelner, op leeftijd, poetst aan de bar een glas en beduidt zwijgend met een onverschillige armzwaai dat ze overal kunnen gaan zitten)*

BART: Ze zijn open.

NELLIE: Ja, ze zijn open. Is dat even een bof, zeg! Heerlijk koel is het hier. Waar zullen we gaan zitten?

BART: Zeg jij het maar.

NELLIE: Nee, Bart, jij moet het zeggen. Jij doet altijd wat ik zeg en nou moet jij het een keer zeggen.

BART: Nou, als je het mij vraagt dan zou ik zeggen...

NELLIE: Laten we daar gaan zitten in die hoek. Dat lijkt me toch zo oergezellig.

BART: Ja, dat is oer en oergezellig.

NELLIE: Jij neemt me altijd in de maling.

BART: Nee, ik meen het. Die tafel is ook niet zo groot, anders denkt ie nog dat wij een heel diner willen bestellen. *(ze gaan zitten, de ober komt aangesloft met een menukaart)*

OBER: Zo, da's één en da's twee. Wat had u gedronken willen hebben?

BART: Doe voor mij maar een pils graag, ober.

OBER: Eén pils voor meneer!

NELLIE: Oh, dat is wel lekker bij die warmte. We hebben uren in de file gestaan, weet u?

OBER: Nee.

NELLIE: Ja, ja zeker. En dat bij die hitte. Nee, zeg ik dan, een pilsje gaat er best wel in. Meestal drink ik geen pils want bij mij is het dan hollen geblazen naar de wc. Maar bij die warmte mag dat wel, dacht ik. Al die arme mensen, moet u zich voorstellen, met huilende kinderen.

OBER: Zo?

BART: Sommigen hadden ook van die krijsende baby's. Die hadden ook last van de warmte.

OBER: Tja.

BART: Op dat asfalt is het dan ook twee keer zo heet en je komt geen stap vooruit.

NELLIE: Zo nu en dan deed je nog een paar meter maar dan was het weer op de plaats rust, weet u wel?

OBER: Zo, zo! Zo, zo! Dus ook een pils voor mevrouw. Dan zal ik dat even komen brengen en u kunt onze spijskaart bestuderen als u nog verdere wensen hebt.

NELLIE: Oh, wat fijn. U zult het niet geloven maar ik heb best wel trek in iets.

OBER: Ik ben zo bij u om de bestelling op te nemen. *(sloft weg)*

BART: Je wilt hier toch niet gaan eten? We moeten nog een flink eind en dat hier kost uren.

NELLIE: Wat kan ons dat schelen. We zijn toch op vakantie? En in de file staan kost benzine. En voor die prijs gaan we nu eten. Ze hebben hier forel, zeg! Dat lijkt me best wel lekker.

BART: Heb je naar de prijs gekeken?

NELLIE: Nou, en?

BART: Je wilt toch niet beweren dat het bijna gratis is.

NELLIE: We zijn uit en dat idee om ergens te gaan eten kwam van jou.

BART: Om ergens wat te gaan drinken, bedoel je.

NELLIE: Van drinken komt eten en dan hoef je straks niet meer te eten. Trouwens, ik vond het erg knap van je hoe je die afrit nam en bijna onmiddellijk dat café hier vond.

BART: Ha, ha, ha, ja zoiets moet je kunnen, hè! Dat is gewoon vakmanschap, meid!

NELLIE: Al die mensen barstten van jaloezie toen ze zagen hoe jij over de vluchtstrook scheurde.

BART: Al die kakkers die niet kunnen rijden die horen helemaal niet op de weg. Ze schrikken zich dood als ze een konijn zien in de verte en dan staan ze op hun remmen. Geen wonder dat er files zijn.

NELLIE: Er zijn er die zo bijziend zijn dat ze niks zien.

BART: Of zo doof dat ze niks horen in die opgepoetste dure karren van ze. Nee, geef mij dan maar ons Alfaatje, die wil wel.

NELLIE: En of. Zo'n sportieve rijstijl zoals jij hebt, heeft geen ander.

BART: Je gooit hem in z'n vier en dan met plankie gas geef je hem op z'n lazerij. Hij krijgt gewoon waar ie om vraagt, dat kun je horen

aan het tevreden brullen van de motor. Trouwens, ik heb hem nog maar pas getuned en dan loopt dat machientje als een zonnetje.

OBER: (*komt aangesloft*) Twee pils, één voor mevrouw en één voor meneer.

NELLIE: Dank u, ober.

OBER: Graag gedaan. En had u nog iets besteld willen hebben?

NELLIE: Wij hadden nog graag iets gegeten.

OBER: Heel goed, mevrouw. Wat zal het zijn?

NELLIE: Ik zie hier forel staan. Dat lijkt me heerlijk.

OBER: Gebakken of gestoofd?

NELLIE: Gebakken lijkt me heerlijk.

OBER: A la meunière?

NELLIE: Wat is dat?

OBER: Op de manier van de molenaarsvrouw. De vis wordt dan door de bloem gehaald.

NELLIE: Nee, haal de vis maar niet door de bloem. Gewoon bakken, heerlijk, ober.

OBER: Dat kan allemaal. Bij ons kunt u alle kanten op. Alleen moet u ongeveer drie uur wachten.

BART: U moet die vis zeker nog vangen.

OBER: Nee. We hebben alleen gehaktballen of bitterballen. Voor al het andere is de keuken gesloten en die gaat pas om zes uur open.

NELLIE: Waarom geeft u ons nu al de menukaart, terwijl de keuken pas om zes uur open gaat?

OBER: U bent vrij om te bestellen wat u maar wilt, u moet alleen wat geduld hebben. De kok komt om zes uur en dan duurt het nog een tijdje. De gehaktballen en de bitterballen doet mevrouw zelf.

BART: Mevrouw doet de bitterballen zelf en ook de gehaktballen?

OBER: Dat zei ik daarnet.

BART: Geef ons dan maar een vrachtje bitterballen met nog twee pils.

OBER: Uitstekend, maar het kan nog even duren. Mevrouw moet er nog aan beginnen. U bent de eerste. Als u wat later was gekomen dan had u meteen kunnen beginnen, maar nu zal het wel een tijdje duren.

BART: Mevrouw werkt zeker niet zo snel.

OBER: Alles zit nog in de diepvries. En het is nog maar de vraag of mevrouw de sleutel kan vinden. De kok vergeet weleens de sleutel aan mevrouw te geven als hij weggaat.

BART: Nou, dan wachten we maar af tot het licht op groen staat. U moet ons wel inseinen als de sleutel foetsie is. Dus voorlopig blijft het nog bij twee pilsjes.

OBER: Uitstekend, meneer. Zal ik de menukaart dan maar weer meenemen of had u misschien nog iets anders uit willen zoeken?

NELLIE: Als ik na de vis nog een dessert bestel, dan komt dat zeker pas na tien.

OBER: Zou best kunnen, mevrouw, tenminste als de kok er is. Het is vandaag dinsdag.

BART: Ja, wat u zegt, het is dinsdag vandaag.

OBER: Goed dat u dat ook even zegt dat het dinsdag is. Het was me daarnet ontschoten.

NELLIE: Wat was u ontschoten?

OBER: Dat het vandaag dinsdag is. Dan heeft de kok vrijaf. De keuken blijft dan gesloten.

BART: Op de gehakt- en bitterballen na.

OBER: Op de gehakt- en bitterballen na.

NELLIE: Als mevrouw de sleutel kan vinden.

OBER: Juist, ja. Als mevrouw de sleutel kan vinden. Dat heeft u heel juist gezien. Ik zal de menukaarten dan maar weer meenemen. *(sloft weg naar de bar. Er komen binnen; Louis Saté, modeontwerper en Marianne Kuleman, zijn assistente. Verder komen binnen; Herman Bol, koopman, en zijn vrouw. Ook zij hebben in de file gezeten en bovendien een aanrijding veroorzaakt. Alle vier ruziën over de schuldvraag)*

ERICA: Oh, wat vind ik dat toch stom. Zo stom, onze gloednieuwe Mercedes, oh wat een ellende, een uur geleden was hij nog zo gaaf, wij noemden hem onze baby en nu is hij ineens stok en stokoud geworden, gewoon waardeloos, rijp voor de schroothoop! In één klap!

LOUIS: Het is maar een piepklein deukje.

HERMAN: Wat een grapjas is die man toch. Een piepklein deukje noemt hij dat. Mijn hele voorfront heeft die goser in elkaar geramd. Twee centimeter dik Mercedesstaal heeft hij met zijn verdomde trekhaak verkreukeld als een stuk papier. Ik kan geeneens meer rijden, man!

MARIANNE: Dan hadden jullie maar niet zo plotseling vóóruit moeten rijden. Jullie hadden beter uit jullie doppen moeten kijken, hè Louis? Alles staat stil en iedereen zit geduldig te wachten, maar zij, noppes! Geen geduld, typische patsermentaliteit van "hier kom ik! Uit de weg!"

ERICA: Ons babytje moet worden afgesleept. Gloed en gloednieuw en nu al een gloednieuw wrak. Gisteren, toen we hem konden afhalen, kregen we nog bloemen van de dealer. We wisten niet dat de bloemen langer zouden leven dan onze baby. *(snikt)*

LOUIS: Wie krijgt het nu in hemelsnaam in zijn hoofd om plotseling vooruit te rijden als alles stilstaat. Dat doet toch geen normaal mens, ja, toch? En dan krijg je natuurlijk van pats boem!

MARIANNE: Ik kreeg gewoon een zweeps slag! Een shock kreeg ik, het doet nog zeer!

HERMAN: *(tegen Louis)* Nou moet je es effe goed luisteren, mafkees. Ik reed helemaal niet vooruit. Ik zag heel goed hoe jullie zaten te lachen en opeens smeed je hem in z'n achteruit om dan er tussenuit te kunnen knijpen, de vluchtstrook op! Dacht je dat we jou niet doorhadden!

LOUIS: Moet je dat horen, Marianne, moet je dat horen! Wat een brutale kerel! Wil ons even de schuldvraag in de schoenen schuiven. Nou, wij zijn ook niet van gisteren, hoor!

ERICA: Dat leugenachtige tuig durft nog van patsermentaliteit te spreken. Bol, zeg eens wat! Je bent anders ook niet op je bek gevallen.

HERMAN: Ik zeg, en dat zegt de wet en daar blijf ik bij: hij, die achteruit rijdt en niet uit zijn doppen kijkt, heb altijd schuld en nou ken je hoog en laag springen, het staat in alle strafboeken opgeschreven. En dat je nu zit te schelden, is alleen maar het bewijs hoe zwak je in je schoenen staat. En probeer maar niet de zaakjes om te draaien.

MARIANNE: Is me dat even brutaal, zeg! Die man is stekeblind! Die mag helemaal geen rijtuig besturen. Of hij heeft een paar borrels op! Die vent denkt dat wij achteruit rijden terwijl hij zelf zodanig tegen ons opknalt, dat horen en zien je vergaat. Ik vraag me af of je de eigenaar van de wagen bent, of heb je hem maar even geleend!

HERMAN: Je zit de boel toch niet te jennen, hè? Ik en stekeblind. Dat ken je beter tegen jezelf zeggen. Toen jij zag hoe die krankzinnige in zijn krakkemikkerige Alfa op de vluchtstrook voorbij scheurde, dacht je misschien dat je vooruit reed, maar je reed wel achteruit van de schrik. Vertel mij wat!

OBER: *(komt met de menukaarten aangesloft)* Als de dames en heren gelieven plaats te nemen, dan kan ik de bestellingen opnemen.

LOUIS: *(let niet op de ober)* Marianne, die vent heeft een zonnesteek, een heel gevaarlijke zonnesteek, dat kan niet anders.

ERICA: Moet je horen wie dat zegt, mijn man een zonnesteek! Nee maar, die is goed zeg! Je moet je eens na laten kijken, man! Je bent helemaal je gevoel voor richting kwijt!

OBER: Als de dames en heren willen plaats nemen...

MARIANNE: Niet alleen een zonnesteek hebben jullie maar jullie inschattingsvermogen is totaal op hol geslagen! Je had jezelf eerst moeten laten nakijken voordat je de auto kocht.

LOUIS: Dat krijg je, als je van die dure wagens moet kopen. Je beheerst niet de techniek en je hebt geen notie van de kracht die zo'n motor heeft en dan slaat ie met jou op hol en vernielt alles!

HERMAN: Mot je hem horen! Doet alsof hij verstand van auto's heeft. Zit op een blauwe maandag op de snelweg en brengt het hele verkeer in gevaar. Man, je had achterstevoren in die stoel moeten zitten, dan had je misschien geweten dat vooruit achteruit is. Ik had je al een tijdje in de smiezen toen we nog reden. Ik zeg nog tegen Erica, wat rijdt die vent besodemieterd, die is zeker aan het bellen of hij zit aan die griet te wriemelen.

OBER: Als de dames en heren nou es eindelijk willen plaats nemen...

LOUIS: Dat is een impertinente belediging, nee, wat zeg ik, dat is een hondsbrutale belediging zonder weerga! Dergelijke dingen te veronderstellen en nog durven te uiten, dat, dat, dat getuigt van een intens, oh, zo smerige mentaliteit!!

MARIANNE: Van een rioolmentaliteit!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto